

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 euroane.

Pe șase luni 16 eor. — Pe trei luni 8 eor.

Corespondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul Inserțiunilor, după învoială**Abonamentele și inserțiunile**

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

La situația externă

Fostul ministru de externe al monarhiei austro-ungare, contele Czernin, a rostit Joia trecută în casa seniorilor austriaci un discurs, care a provocat pretutindeni nu puțină senzație.

Contele Czernin, nefiind acum în postul de unde nu se poate vorbi totdeauna pe față, și-a putut permite luxul unor critice sincere asupra situației externe a monarhiei.

Fostul nostru ministru de externe, care se pare că mai avea de spus și altele, a zis următoarele:

Unica întrebare, ce resuă de pe buzele milioanelor de oameni, este: Când va fi pace? Această întrebare preocupa pe fiecine. Singura idee fundamentală, care domnește astăzi în lume.

Răsboiul, în ultima analiză, este un duel între Germania și Anglia. În momentul, în care Germania și Anglia s-au înțeles între sine, răsboiul ia sfârșit, — pe lângă toate utopiile de cucerire ale francezilor și ale italienilor. Noi abea avem frecare nemijlocită cu Anglia. Noi austriaci de altfel sănsem mai puțin urgiști, de căt marii noștri frați dela Spree. Noi sănsem mai puțini, mai mici, oarecum mai somnoroși, într'un cuvânt sănsem mai slabii, decât frații noștri germani. Sănsem și mai modești în dorințele noastre; pofta de cucerire teritorială stă destul de departe dela noi, — și toate acestea luate împreună ne fac să fim predestinați pentru rolul de mijlocitori între Anglia și Germania.

Dar numai sub o condiție: Noi trebuie să avem deplina încredere a

Berlinului. Numai când în Berlin va stăpâni convingerea, că noi vom reprezenta interesele germane întocmai ca pe ale noastre proprii, numai atunci va permite Germania, ca în concertul păcii noi să avem rolul de frunte.

In general, nu doresc să ni se comunice scopurile germane ale răsboiului; dar sper din toată inimă, că domnul ministru de externe le cunoaște, și că aceste scopuri sunt și acum, ca mai înainte, de natură curat defensivă, și că s'a păstrat și mai departe caracterul defensiv al răsboiului. Popoarele Austriei nici odată n-ar putea înțelege, ca răsboiul acesta cumplit, cu suferințele sale grozave, să-l prelungim de dragul poftelor cuceritoare ale unui stat străin. Presupunerea aceasta ar fi împreună cu urmări, care ar fi potrivite pentru primejdirea alianței.

Am auzit cu deosebită satisfacție declarațiile cancelarului imperial german cu raport la Belgia, (care astfel nu mai formează o piedecă a păcii).

Atât cancelarul, cât și Lloyd George, și ministrul nostru de externe, au declarat la fel, că propunerile de pace care vin dela loc hotărâtor, vor fi examineate fără prejudicii. Toți sănsem dispusi să examineze propunerile, însă nici unul nu voiește să le prezinte. Din această dilemă totuși se poate ieși. Dacă există cea mai mică nădejde, că înțelegerea se poate pune la cale, încercarea ar trebui făcută. A sosit oare, sau nu, momentul potrivit, aceasta firește o poate judecă numai factorul în cădere. —

Vorbind despre tratatul de pace dela Brest-Litovsc, contele Czernin

respinge imputările că prin încheierea păcii ar fi venit în contracicere cu ceea ce spunea în teorie. Alăturarea provinciilor apusene rusești la Germania s'a îndeplinit la dorința expresă a Kurlandei și Livlandei, și nu împotriva voinței lor.

Presă zicea odată, că n'ar fi trebuit să se facă pace cu Petersburgul, de oarece raporturile de acolo nu erau consolidate. Si imputarea aceasta, — zice oratorul, — este absurdă. Știam și eu că guvernul dela Petersburg nu este consolidat. Si eu mai bucuros aș fi stat de vorbă cu un alt guvern, mai consolidat, și cu deosebire mai puțin roșu. Însă n'a fost asemenea guvern, și eu nu puteam să-l creez. Întâi, din cauza succeselor militare, al doilea pentru mijloacele de alimentare ucraine de neapărată trebuie să fie necesar să se facă repede pace. Ear pacea imediată am putut să o câștigăm numai așa, că am deșteptat vrajbă între Ucraina și Petersburg. Astfel am terminat întâi cu una, apoi cu altul, și în sfârșit cu România. Căci și pacea română este pace încheiată cu înțelegere. Dovada cea mai bună despre aceasta este, că însăși România ar protesta mai tare împotriva nimicirii păcii și a înapoierii Basarabiei.

Unele din vederile exprimate de contele Czernin nu vor fi întru toate pe placul naționaliștilor din Germania. Dar, de altă parte nu sănsem puțini bărbății politicieni germani, cari să nu aprobă deplin gândurile distinsului bărbat de stat al monarhiei austro-ungare.

Retragerea guvernului austriac. În ședință din 22 I. c. a parlamentului austriac, președintul comunica deputaților, că întreg cabinetul Seidler și-a înaintat, Majestății Sale demisiunea, care a fost acceptată. Deocamdată cabinetul este încredințat cu purtarea mai departe a afacerilor.

Urmaș al lui Seidler este fostul ministru de culte Hussarek, însărcinat din partea monarhului de-a intră în tratative cu partide.

Ministrul Seidler, cum se svonește, are să fie numit șef al cancelăriei de cabinet și curator ai Terezianului.

Știri politice. Intr'un consiliu ministerial, tînuit Sâmbăta, guvernul ungar a discutat chestiunile, ce vor veni la ordinea zilei în cameră după vacanțele de vară.

Intre proiectele ce se prepară, se află: Noua împărțire a cercurilor electorale, modificarea legii de incompatibilitate, reformă în administrația municipală, o nouă lege sanitară, mai multe măsuri pentru combaterea mortalității copiilor, și alte proiecte de importanță socială.

Sesiunea actuală a camerei se va termină la sfârșitul lunei curente sau în primele zile din August.

Din camera croată. Dela Zagreb se anunță lupte între partidul majoritatii în frunte cu banul Anton Mihalovici, și între partidul minoritatii, condus de Dr. Ivan Frank.

Programul ideal, pentru care luptă partidul lui Frank este Croația Mare, față de năzuințele sudslave, care aspiră la o Sârbia Mare.

In ședințele de Sâmbăta și din zilele precedente ale camerei croate, banul Mihalovici a desvelit mai multe fapte în socotă, partidului de sub șefia lui Frank, despre care a zis că a voit să sisteză constituția Croației și să introducă dictatura militară. Banul a citit mai multe documente despre aceasta, și despre faptul că acest partid a voit să pornească răsboiul de exterminare împotriva sărbilor din Croația.

FOIȘOARA**Cântec**

In ceasuri lungi, pustii și părăsite,
Când jurul meu își doarme veșnicia,
Ear eu la masă plec visăril capul
Si 'n ochi adânci privesc peana, hârtia.

Aș scrie atunci durerile din lume,
Să le citească cel cu vremi senine;
Dar mâna nici decum nu-mi duce peana
Si făr' să știu, cu gândul sbor la tine.

Ioan Berghia.

Undeva departe...

Undeva departe-s lupte grele,
Mulți voinici cu moartea stau în față.
Undeva, departe 'n lupte grele
Undele furtunii duc cu ele
Multe mii de raze de viață.

Undeva departe pacea plângă,
Că de patru ani e închisoare.
Undeva departe pacea plângă,
Că-i scăldată toată lumea 'n sănge,
Si-i atâta jale-acum sub soare.

Undeva departe stă 'ngropată,
Lâng' un drum pustiu în fări străine,

Undeva departe stă 'ngropată,
Toată jalea lor, orfani de tată,
Si 'nzadar aşteaptă, — nu mai vine.
Ioan Berghia.

Zădănicie

— Povestire rusească —

(Urmare)

Si Anton pornește iarăș pe stradă.
Încercă în mai multe locuri până când se sfârși ziua.

Anton nu găsi de lucru.
Oftând se întoarse acasă.
Puterile-i sănți sfârșite. Se trânti pe pat și-l cuprinse somnul fără vise.

In ziua următoare și celelalte, jocul renșepe.

Situația lui devineă din ce în ce mai grozavă. Banii din buzunar se isprăveau. Ce era să facă?

Trist, fără țintă, rătacea prin oraș.
Vremea se făcea tot mai urâtă, mai friguroasă!

Adeseori tremură de frig și de foame.
Si o tusă rea îl chinuiă.

... Într'o zi stătea gânditor pe podul mare al Nevei și se uită în apa tulbure a râului care curgea în valuri.

Melancolic se uita în fundul străbătut de lumina felinarelor.

Dacă s'ar coboră acolo... S'ar sfârși cu mizeria, cu toate suferințele! Ar găsi odihnă, pacea dulce și eternă...

Oare să nu mai fie nici o speranță pentru dânsul?...

Laș este acela, care părăsește lupta pentru viață! Anton își întoarse capul și porni să plece...

Dar în clipa următoare auzi un sgo-mot, din partea opusă a podului... Un țipă scurt, o cădere în apă, câteva mișcări desperate în cercul valurilor, — apoi nimic.

Anton rămase o clipă uimit, apoi se hotără. Își soase repede haina și coboră repede scările malului...

In secunda următoare se aruncă în apă, se sbătu cu valurile, apucă în brațul stâng un corp care se luptă acolo cu moarte, și din toate puterile încercă să înalte spre mal...

Apa rece ca ghiață îi tăia răsuflarea și își pierdă conștiința.

II

In odaia mică și caldă sedeață împreună: mama și copila.

Amândouă păreau agitate.

Copila își pleca capul pe cusătură.

Ochii-i erau plânsi.

Căsuța, în care locuiau, aparținea văduvei unui percepto, Bergov.

Doamna Bergov era tare mândră de fosta situație a bărbatului ei: slujbaș al statului! Cu toate că slujba îi pricinuise moartea.

Căzând într'o boală de plămâni, fostul percepto ieșise la pensie. Își cumpărase o căsuță în satul acesta și aci își detine sufletul.

Singura dorință, exprimată pe patul de moarte, i-a fost că și Lisaveta, unică lui fiică, să se mărteze după un slujbaș al statului.

Femeea lui îi promise, că dorința lui se va împlini.

Lisaveta era atunci abia de 10 ani. O fetiță vioae, bună și atât de frumoasă cu buclele ei de păr aurii, cu ochii albaștri, de toată lumea se înamora în ea.

Cel mai iubit camarad al ei era Anton Lorenov.

In schimb pe fratele mai mare, pe Vladimir, nu putea să-l suferă.

Își aducea aminte întotdeauna, cum denunțase Vladimir într'o zi pe biata Catia, o bătrână săracă care adunase surcele din pădure, unde intrarea fusese închisă din pricina vânătolui.

Biata bătrână, care nu știse de ordin, a stat trei zile la închisoare.

(Va urma)

Socotelile bisericești

Din lipsa de spațiu, publicăm numai acum părțile ce urmează dintr-un articol scris de părintele George Iacob:

... In ceeace privește împlinirea datorințelor impuse în § 10 din Regulament susțin, că purtarea în două exemplare a jurnalului de cassă devine de prisos chiar prin dorință exprimată în observări, ca toate documentele de cassă să fie vidimate de paroh. Toate pozițiile jurnalului, atât la intrate, cât și la ieșite trebuie să fie bazate pe documente, ce mai întâi au primit aprobarea parohului, care poartă responsabilitatea morală și materială despre averile bisericești. Cred de prisos dorința, ca congresul bisericesc să mai aducă hotărâre privitoare la forma documentelor de cassă, cătă vreme dispoziția aceasta e luată în § 10 prin cuvintele «*documentele iustificative*». Justificativ poate fi un document de cassă atunci, când corespunde tuturor formelor: compus clar și provăzut cu clauzula de vidimare (Lividare) a organului competent, care în cazul de față e parohul: deci ajunge un singur jurnal purtat pe baza astorfel de documente.

Privitor la formă reflectez: Rațiocinul constă din budget, jurnalul de cassă, carte de evidență cu blan-

chetele arătate, și inventar supletor, pe baza inventarului permanent descris în punctul 2 al Instrucțiunii.

Prin introducerea cărții de evidență nu am regresat la regulamentul din 1880, ci din contră am progresat.

E necesar să clarificăm lucru. Cartea de evidență, pentru care avem tipăriturile trebuincioase nu e cea prețină de regulamentul vechi, ci *alta*, practică. Cea prezentă constă din rubricile: Nr. pos., Nr. crt. din jurnalul de cassă. Anume. Restanța din anul 19.. Preliminat pro 19.. Suma conveniendă pro 19.. Depurat pro 19.. Restanța la finea anului 19..

Cea propusă de mine are tot acelea rubrici, cu omisiunea rubricilor: Restanța din anul trecut 19.. și, Preliminat pro 19.. și cu modificarea rubricei «Suma conveniendă» la titlul simplu «Competență».

Această carte de evidență, poate numită mai corect «Cartea principală a socotelilor» ar avea două secții: Active (Venite), Pasive (Cheltuieli), ambele subîmpărțite în titlurile luate din budget, cu observarea că în rubrica «Competență» nu se induce suma preliminată în budget, ci suma reală.

Această «carte» e independentă de budget; sumele induse în ea numai în cazuri de indemnizare specială pot fi mai mari decât cele din budget; mai mici pot să fie.

Exemplu:

Nr. cor. N	Nr. din jur., de casă	A nume	Compe- tență		De- purare		Restanțe		Observare
			K	f	K	f	K	f	
A.									
		Intrate (active):							
1	1	Restul casei din anul trecut	100	—	100	—	—	—	
		Titlul I.							
2	4 10	Restanțe din anii trecuți.	35	—	26	—	9	—	
3	6	Arunc de cult din 1910 . . .	40	—	40	—	—	—	
4		Arânda cimit. din 1912 . . .	23	46	—	—	23	46	
		Suma titl. I.	98	46	66	—	32	46	
		Titlul II.							
5	3 9 11 24 30	Aruncuri de cult.	249	—	240	—	9	—	
6	28 35	Arunc de cult pro 1917 . . .	42	—	26	—	16	—	
		Suma Titlului II.	291	—	266	—	25	—	

și așa mai departe până la titlul ultim. E bine să fie titluri cât mai puține I – X, la fine se face recapitulațunea intratelor, a căror sumă finală trebuie să se potrivească cu suma intratelor din jurnalul de cassă.

Nr. cor. N	Nr. din jur., de casă	A nume	Compe- tență		De- purare		Restanțe		Observare
			K	f	K	f	K	f	
B.									
		<i>Cheltuieli (pasive):</i>							
		Titlul I.							
1	5	Restanțe din anii trecuți.	40	—	40	—	—	—	
2		Salar preot. pro 1916 . . .	5	—	—	—	5	—	
		Suma titl. I.	45	—	40	—	5	—	
		Titlul II.							
3	7	Contrib. erariale, comit. și comunale	15	—	15	—	—	—	
4		Dare erarială	3	—	—	—	3	—	
		Suma Titl. II.	18	—	15	—	3	—	

Titlul III.
Salare.
La fine se face recapitulațunea cheltuielilor.

Pentru uniformitate ar fi să se inducă toate titlurile prescrise pentru budget, și în cazul că rămân goale.

Această «carte» fie de «evidență», fie «principală», despre care nici în regulamentul din 1901 și nici în instrucțiunea data sub Nr. 3796 Ep. 1901 nu se face amintire, dar pentru care sănătățile corespunzătoare, pe lângă că înlocuiește «Rațiocinul», are folosul real, că ține în evidență toate intratele și ieșările cu adevăratele lor restanțe, — și nu plusuri și minusuri, — și că la cenzurare sănătățile concentrate toate venitele cheltuielile de una și aceeași categorie după titlurile din budget, și documentele sănătățile grupate asemenea după titluri.

După puțină deprindere ne convingem, că este simplă și practică.

Darea în judecată a guvernului Brățianu

— Textul propunerii de dare în judecată și puncete de acuzare. —

In sedința din 11 I. c. a Camerei române deputatul Gheorghe Stroici a dat citire propunerii din inițiativa parlamentară, pentru darea în judecată a fostului regim.

Eată textul propunerii și a capetelor de acuzare:

Domnule președinte,

Domnilor deputați,

Practica constituțională în România a fost până azi tolerată pentru greșelile sau abaterile ministrilor. Îngăduirea acesta este poate consecința îngrădirilor severe pe care legea le pune acțiunei de tragere lor la răspundere.

Când însă din vina unui guvern o tară suferă ceeace a stiferit România, ar fi o distrugere a întregii ființe de stat dacă legea nu și-ar recăștiga tot imperiul.

Guvanele prezidate de dl Ioan I. C. Brățianu au precipitat România într-un răsboi, pe care numai lipsa voită de informații îl poate explica.

Guvernul n'a știut nici cel puțin să garanteze țării ajutorul eficace al puterilor cu care se alia, sau să fie edificat asupra sentimentelor principialului ei aliat și vecin.

Aceste guverne, care și-au rezervat alegerea momentului intrării în acțiune, n'au fost capabile, din cauza fraudei și a mituirii, să pregătească materialicește și moralicește țara, ca cel puțin ea să intre în răsboi cu minimum de sorți de a nu fi zdrobită de la ceasul dintâi.

Peste această vină gravă, guvernele I. I. C. Brățianu, au comis, dela declararea răsboiului până la retragerea lor, abuzuri de putere, care primejdiesc avutul țării și al particularilor și au expus statul fără de aceasta, la cea mai formidabilă răspundere, la care un stat a fost vreodată expus.

Insuflați de voința de a se face deplină lumină asupra cauzelor care au produs catastrofa: hotărâți să dăm un exemplu, atât în ce privește desvoltarea normală a statului din punct de vedere intern, cât și a solidității raporturilor noastre internaționale, care să servească drept scut pentru viitor, subsemnatii membri ai adunării deputaților, lucrând pe baza dreptului ce ne conferă art. 101 din constituție, combinat cu art. 14 din legea asupra responsabilității ministeriale, facem propunerea de dare în judecată a următorilor foști miniștri:

Ioan I. C. Brățianu, fost președinte al consiliului, ministru de răsboi și de externe,

Vintilă Brățianu, fost ministru de răsboi și muniiții,

Emil Costinescu, fost ministru de finanțe,

Alexandru Constantinescu, fost ministru de domenii și interne,

V. G. Morțun, fost ministru de interne,

Victor Antonescu, fost ministru de justiție și finanțe,

Dr. C. Anghelescu, fost ministru de lucrări publice,

Tade Ionescu, fost vicepreședinte al consiliului de miniștri.

Capetele de acuzare, pe care le formulăm contra acostor foști miniștri sunt următoarele:

1. S'a violat dispoziția art. 122 din constituție, prin faptul că s'a învoit întrarea armatelor rusești în țară, fără anumite legi, fapt prevăzut și pedepsit de art. 2 din legea responsabilității ministeriale.

2. Violarea art. 1 din legea responsabilității ministeriale prin faptul nepregătirei armatei în armament și echipament, cu toate că a fost timp îndestulător pentru aceasta și deși guvernul a avut la dispoziție peste un miliard în acest scop, din care o bună parte a fost detinută dela destinație, ear o altă parte întrebuită în cheltuieli nejustificate.

3. Armata a fost nu numai nepregătită, dar și desorganizată prin faptul de a se fi nesocotit toate serviciile militare, concentrându-se numai la ministrul de răsboi în mâini restrâns și necompetente toate lucrările pregătitoare ale punerii armatei pe picior de răsboi, ocolindu-se astfel statul-major și toate serviciile legale ale pregătirii armatei.

4. Violarea art. 1 din legea asupra responsabilității ministeriale, prin faptul că s'a comis delictă în contra intereselor publice, procurându-se la anumite persoane permisuri de export pentru cereale, benză și alte, numai în scop de a se patrona și realiza căștiguri nelegitime în dauna statului.

5. Violarea art. 1, 2, și 3 din legea asupra responsabilității ministeriale prin faptul transportării în țară străină din ordinul guvernului a tezaru public și a depozitului particularilor, precum și a documentelor și a arhivelor statului indispensabile pentru regulată funcționare a autorităților publice.

6. Violarea art. 1 din legea responsabilității ministeriale prin faptul, că cu abuz de putere s'au întrebuită trenuri și mijloace de transport pentru a se salva avutul personal al ministrilor și protejaților, în dauna transporturilor de răniți, trupe și muniții; tot din această cauză a fost abandonat în teritorul ocupat o mare parte din utilajul și materialul de răsboi.

7. Violarea art. 1, 2 și 3 din legea asupra responsabilității ministeriale prin faptul că cu abuz de putere, au ridicat cu ocazia evacuării teritoriului țării, care în urmă a fost ocupat, copii de 15 până la 18 ani, expunând-i peisii, prin nescotință și completă lipsă de îngrijire, din care cauză a pierit cea mai mare parte din ei.

8. S'a distrus, din ordin, prin incendiu și alte mijloace o bună parte din avuția publică și particulară, fără ca această distrugere să se poată justifica prin vreun interes al apărării naționale, ocazionând prin aceasta statului pierderi enorme.

9. Violarea art. 1 și 2 din legea responsabilității ministeriale, prin faptul că a întrebuită mijloace de corupție asupra membrilor parlamentului spre a-i pune în imposibilitate de a-și exercita dreptul și amăgind reprezentanța națională asupra situației reale a afacerilor statului. Pe lângă aceasta cu abuz de putere s'a dispus transferarea în țară-străină a unor instituții indispensabile funcționării normale ale statului amenințând chiar pe funcționarii publici, ca să execute asemenea ordine ilegale.

10. Violarea art. 3 din legea asupra responsabilității ministeriale prin faptul că a cedat flota românească statului rusesc, care a întrebuită-o sub pavilionul său, fără a fi guvernul autorizat prin vreă lege, cu toate că parlamentul funcționa la

clase civile (secundare). Se primește și elevi, care au absolvat numai două clase civile, ori numai școala poporă, dacă au trecut de 15 ani.

Inscrierile pentru anul școlar 1918/19 se pot face din 1–6 Septembrie 1918, *stil nou*. (NB. Cu privire la *înscriere* se observă, pentru orientarea p. t. public, că până la finea lui Septembrie se face în cercul de competență al direcțiunii școlare. Din 1 Octombrie încolo se poate face numai cu incuiuțare prealabilă a Inspectorului regesc de școale, pentru care este acea înaintă cerere, pe lângă justificarea întârzierii în mod accesibil și cu documentele: atestat școlar și extras din matricula celor născuți dela forul civil.)

Examene de cogență se țin în 2 Septembrie 1918 st. n. la 8 ore a. m. cu elevile, care s-au anunțat la direcție.

Examene de primire se țin în 4 Septembrie 1918 st. n. la 8 ore a. m., iar în 5 Septembrie se încep prelegerile regulate.

Elevile plătesc următoarele taxe:

Taxa de însc. (odată pentru totdeauna)	4 K.
Taxa fondului de pensiune (anual)	8 "
Didactru (anual)	100 "
Taxa de întreținere în internat (anual)	1600 "

Taxa pentru *pian*, 2 ore pe săptămână (afără de orele de exercițiu), pentru o elevă singură: 24 cor.¹ pe lună; pentru două elevă impreună: 12 cor. pe lună de elevă. (Notele pentru *pian*: exerciții, etude, sonatine, piese, etc., după care au urmat instrucția în anul din urmă, să le aducă cu sine).

Pentru *limba franceză* (obiect facultativ): 4 cor. pe lună.

Aceste taxe se plătesc *anticipativ*, în patru sau în două rate, și se socotesc dela 1 Septembrie.

Spesele particulare ale elevelor interne (pentru cărți, material de scris, desemn, lucru manual, etc.) se poartă separat, cu dare de seamă la finea fiecărei luni.

Toate taxele se plătesc direcției școlare.

In caz de repărire în cursul anului, din orice cauză, *didactrul și taxa internului* se plătește pe întreg semestrul în care se anunță repărirea.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase lângă parcul orașului și e provăzut cu apaduct, baie proprie și lumină electrică, în cele mai bune condiții igienice.

Elevile care voesc să fie primite în internat, (pentru școala civilă, elementară, ori preparandie), să se anunțe de timpuriu și să aducă cu sine: o saltea, un covor la pat, o perină, două fețe de perină, o plăpomă sau țol de acoperit, patru ciarsfuri (lepedeie), trei ștergare, trei serviete, apoi perie de dinți, săpun și doi piepteni. O haină de vară și una de iarnă, două fuste (jupoane) colorate. *Rufelete trebuitoare*, cu ciorapi, batiste, o umbrelă (cort) și încălțămintă. *Tacâm*: cuțit, furculiță, lingură și linguriță. În cursul anului vor primi în internat două șurje uniforme, o pălărie de vară și una de iarnă, care se fac aici cu prețuri moderate.

Nagyszeben (Sibiu), în Iulie 1918.

Direcția școlăi.

Stirile zilei

Adunare generală. Luni, în 22 I. c., la ora 11 înainte de ameazi, s'a ținut adunare generală extraordinară a comitetului municipal din comitatul Sibiului. În cuvântarea sa de deschidere, președintul comitele suprem Frideric Walbaum, amintește faimetele calumioase, care circulează de câțiva timp împotriva membrilor familiei domnitoare, și cu deosebire în contra Măiestății Sale Reginei Zita.

Membrul Emil Neugeboren, în legătură cu aceasta, propune: Comitetul municipal își exprimă adâncă indignare asupra acestor calomii, răspândite intenționat din partea dușmanului, cu prilejul ofensivei împotriva Italiei; comitetul, în același timp, dă expresiune solemnă despre tradiționala și neclătită fidelitate, alipire și iubire pentru înalta persoană a Măiestății Sale Reginei și pentru întreaga casa de Habsburg.

Propunerea se primește cu ovăziuni la adresa părechei domnitoare.

S'au votat, între obiectele dela ordinea zilei: Contragerea unui credit în cont curent până la 3 milioane de coroane în scopul de a cumpăra bucate pe seama locuitorilor comitatului neprovăzuți cu grâne.

S'a hotărât, ca guvernul să fie rugat, să permită pe întreg teritoriul comitatului

cumpărarea de bucate pentru aceia, cari voesc să se îngrijească singuri de procurarea aceasta; ear cvota de cap, pe seama producenților, să se urce de la 15 kg la 18 kg.

Dintre membrii români au participat domnii: Dr. V. Preda, D. Comșa, Dr. O. Rusu, Dr. I. Lupaș și P. Dragits.

Tarul totușii a fost omorât. După vești dela Moscova, fostul țar Nicolae II și-a pierdut viața în 16 Iulie n. 1918 la Iecaterinburg, unde a fost împușcat. Motivul executării era fapul, că se apropiau baniile ceho-slovace, cărora stăpânirea din Ural nu voia să le dea în mâna pe Nicolae II viu, și de aceea l-au osândit la moarte. Zece soldați din garda roșie l-au executat imediat. — Prin un decret din 19 Iulie, întreaga avere a fostului țar și fiarevnelor Alexandra și Maria, precum și a tuturor membrilor familiei imperiale, trece în proprietatea republicei rusești.

Numira. Domnul Dr. Alexandru Moșonyi a fost numit secretar la legația austro-ungară din Kiev.

O nouă jertfă a poștei aeriene. Duminică în 21 Iulie c. poșta aeriană a căzut de nou la pământ în Matyásföld lângă Budapesta. Pilotul Francisc Németh a murit, iar locotenentul Tomaschek s'a ales cu rane de moarte. Cu un ceas mai târziu a plecat alt aeroplân cu poșta.

Expediție la polul nordic. Amundsen, descoperitorul polului sudic, a organizat o expediție pentru a descoperi polul nordic. Expediția acestui norvegian e cu atât mai interesantă, cu cât s'a dovedit, că descoperirea americanului Peary este falsă.

Lipsă de preoți în Austria. În Austria e mare îngrijorarea pentru lipsa de preoți. În anul 1908 în seminariile din Viena, Pölten, Linz, Salzburg, Brixen, Leibach, Triest, Marburg, Graz, Praga, Leitmeritz, Budweis, Königgrätz și Olmütz, aşadară în 14 seminarii, au studiat, 1113 clerci. Numărul lor în anul 1918 s'a redus la 507, deci se observă o scădere de 54 procente. Unele cursuri ale acestor seminarii de prezent au numai câte unul, doi sau șase ascultători. Cardinalul Dr. Piffl a spus, că în proximii trei ani în arhidieceza de Viena în loc de 90 abia vor fi hirotoniți 20 clerci în preoți. Vor rămâne deci neînregăte vreo 70 de posturi. În unele dieci zece 1080—2600 credincioși au numai un preot.

Acasă. Din Brașov se anunță, că părintele protopop Dr Vasile Saftu, după 22 de luni de internare, împreună cu alți români, s'a întors acasă.

Contribuiri pentru sanator. În scopul clădirii sanatorului pentru tuberculoși au intrat în răstimpul dela 12 până la 19 Iulie c. următoarele contribuiri: Ioan Fleischer 20 coroane și 1% contribuiri benevol: 26 cor. 50 fileri. Oferte se primesc și în viitor la cassa de asigurare a muncitorilor din cercul sibian, Piața Zeughof 5 și 6, și se chiteză în ziare.

Fierbeți apa! Cercetarea făcută în 20 I. c. la apa din apaductul orașului Sibiu, a constatat earăs *microbi*, cari deși nu sunt microbii tifosului, totuși din partea magistratului se recomandă publicului să *fearbă* apa de băut. Rezultatul cercetărilor, ce vor urma să se va comunica la timpul său.

Un cioban osândit pentru trădare de patrie. Judecătoria militară din Cluj a osândit pe ciobanul Dumitru Mircan din Turcheș la temniță grea pe 16 ani. Pedeapsa aceasta s'a dat ciobanului pentru serviciile făcute armatei române pe muntele Peatrămare, ear mai târziu la Sibiu, unde a salvat mai mulți soldați români, cari erau să cadă în captivitate.

Primire la școala agronomică din Lugoj. Direcția școlăi agronomice din Lugoj publică concurs de primire la acest institut, care are curs de 2 ani, cu locuri de plată (anual 300 coroane), apoi cu locuri pentru care plătește statul, și în sfârșit cu 17 locuri fundaționale. Cei ce doresc să fie primiți la un loc gratuit, vor înainta petițile lor până la 30 August a. c. la direcția școlăi, dar adresate către ministerul de agricultură. La locurile cu plată, primirea se face până la 1 Octombrie. Condițiile de primire sănătă următoarele:

1. Atestat din matricula botezașilor; se cere vârstă de 17 ani împliniți.
2. Atestat școlar despre cunoașterea scrierii și cîștitului, și principala celor 4 operațiuni de aritmetică.
3. Atestat medical de moralitate, și despre avere.

Ceice au făcut serviciul militar, vor fi preferați.

Alsația—Lorena. Primim la redacție broșura germană: *Elsass-Lotringen und die internationale Lüge*, de Dr. H. Rutland, consilier de justiție și membru al camerei din Alsația—Lorena. Cartea, tipărită la Freiburg în Breisgau, în editura lui I. Bielefeld, conține o scurtă și întemeiată critică asupra părerilor că Alsația—Lorena, din punct de vedere geografic și istoric, ar fi franceză. Publicația costă 1 marcă și se vinde la toate librăriile mari.

In restaurante și cafenele nu se pot servi ouă. Ministrul alimentației publice prin oordonanță a oprit a se servi în cafenele și restaurante mâncările preparate numai din ouă.

Cu prilejul hirotonirii sale întru presbiter și al instalării ca administrator al parohiei Feldioara-Brașovului, domnul învățător dirigent Ioan Sporea, a binevoită a dărui sumă de 20 cor. la Legatul Matei Mocanu pentru ajutorarea copiilor săraci din Cernatul Săcelor aplicată la meserii. La același legat au mai dăruit Ioan Pușcariu, învățător și Ioan Neculoiu, cassar, ambii în Poiana mărului, câte 2 cor. și Miorica Tordășianu 10 bani. Pentru prinos exprimă sincere mulțumite: Vict. Tordășianu, președintul Reuniunii sodalilor sibieni.

Reluarea legăturilor diplomatice între Ucraina și România. Ministerul de externe ucrainean a trimis în 12 Iulie a. c. un sol la București cu mandatul să ceară reluarea legăturilor diplomatice între Ucraina și România.

Limba germană în școalele din România. Din București se anunță, că ministrul de culte Simeon Mehedinti în ultima ședință a senatului a răspuns la o interpellare și a declarat, că propunerea continuativă a limbii germane în școalele române este chestie hotărâtă.

Răsboi după răsboi. O firmă comercială din Liverpool a decis, că în curs de 10 ani nici după răsboi nu va intra în tratative de afaceri cu nici o societate aparținătoare la vreuna din națiunile, care se află în stare de răsboi cu Anglia.

In Anglia femeile nu pot fi deputați. Presa engleză aduce știrea, că guvernul din Anglia nu voește să dea și femeilor drept electoral. Astfel va mai trece multă vreme, până vor ajunge și femeile deputați.

Serviciu arian între Anglia și America. Ziarele americane se ocupă cu ideea de a se înființa poștă aeriână între Anglia și America peste Oceanul Atlantic. General-maiorul englez Branyker a declarat, că înădătă ce va fi posibilă trecerea peste ocean cu aeroplânul, ceea ce mai mare parte a aeroplanelor americane va putea veni în Europa.

Greva învățătoarelor engleze. Învățătoarele din Anglia amenință cu grevă, îndată că li s'a refuzat urcarea salarului. La mișcarea aceasta participă 12 mii învățătoare și așa e posibil să se închidă vreo 1200 de școale.

Mulțumită. Subsemnatul mulțumește călduroș pentru donațiunile făcute spre a se acoperi spesele avute cu cumpărarea unui *schiopticon* pe sama parohiei din Sasă; și anume următorilor:

1. Ioan Coc, preot în Mogoș Valea Barnei K 20
2. Macavei Cîtean, învățător în Mogoș Miclești 20
3. Vasile Bârlău paroh în Mogoș Miclești 10
4. Vasile Gan, protopresbiter, Ofenbaia 10
5. «Arieșana», Turda 20
6. «Doina», Câmpeni 40
7. «Crișana», Brad 10
8. Cassa de Pastrare (Reuniune) Săliște 20

Total Cor. 150

Sasă, 2 Iulie 1918.

Ioan Dandea
preot ort. rom.

Cărți și reviste

Doar volume nouă. Cartea de bucate *Poftă Bună*, de Zotti Hodos, învăță pe orcar femeie cultă să gătească bine și cu gust.

In câteva sute de rețete, pentru gătirea a orice fel de bucate, s'a dat o deosebită luare aminte bucătăriei obișnuite în *fața noastră*.

In câteva sute de rețete, pentru gătirea a orice fel de bucate, s'a dat o deosebită luare aminte bucătăriei obișnuite în *fața noastră*.

Se arată, scurt și lămurit, cum se pot prepara mâncăruri ieftine și mâncăruri mai scumpe, după împrejurări. Cuprinde:

In Partea III:

Supă, Asiate, Sosuri, Legume, Fripturi, Tortă, Timbale, Creme, Parfuri, Inghete, Bombe, Bomboane, Băuturi, Sandvișuri, Prăjitură măruntă și a. Volumul are 160 pagini și costă 3 coroane.

In Partea IV:

Conserve: Cum se coace pânea bună, tărhana, scrobelă, despre varză, prepararea cărnăților, și a; unsarea, șuncile, ouăle laptele covăsit, brânza; castraveti, ardei, patlagele (paradaise), fasole, mazare, bureți.

Sfaturi: Pregătirea săpunului, spălatul rufelor, curățirea petelor din haine și rufe și a, sfaturi igienice și pentru frumuseță, Mâncări ieftine: Din timpul de răsboi.

Prăjitură numeroase, fel de fel, toate probate și foarte bune. Volumul costă 3 cor.

Cărțile se găsesc de vânzare la autoară în Sibiu, și la Librăria Arhidicezană.

Funzulițe din răsboi. Versuri ardeleaniști. Adunate și alese de E. Hodoș. O broșură de frumoase cântece. Costă 20 fileri. A se cere dela Librăria Arhidicezană. Tipicul anului 1918.

Diverse: Tipicul anului 1929. — Sfinte Dumnezeule — Sfintirea cea mică a apei la 1 August. — Alte ajutoare pe seama revistei. — Moartea unui gazetar român. — Ceva despre liturgiile din zilele de lucru. — Tie, Doamne. — Bibliografie. — Abonament anual 9 cor. 50 fil. Kiszebes, — Kolozsmegye.

Anuar. A apărut: XXXIV Anuar al institutului pedagogic teologic al arhidicezei ortodoxe-române transilvane în Sibiu. Anul școlar 1917/1918. Publicat de Dr

Nr. 1568/918

(163) 1—3

Concurs

Pentru primirea elevilor în internatul gr.-or. român din Beiuș pe anul școlar 1918/1919 se publică concurs pe lângă următoarele condiții:

Petitionile de primire însoțite de testimoanță școlară, extras de botez și atestat medical cum că reurentul este deplin sănătos, sănătos și a se adresa rectorului internatului până la 2/15 August 1918.

Taxa anuală de întreținere e de 1550 coroane, care sumă se va solvi în patru rate: la înscriere 400 cor. în 15 Noemvrie 400 cor. în Februarie 1919 375 cor. și în 15 Aprilie 1919 375 cor. Tot la înscriere se va mai solvi o taxă de 10 cor. pentru biblioteca internatului și corespondență cu părinții.

Taxa de întreținere se va solvi în treagă, fără considerare la începutul sau sfârșitul anului școlar. Reducerea taxei nu se admite sub nici un titlu.

Inainte de primire părinții au să subscrive o declarăriune, că cunosc și se supun condițiunilor de primire.

Elevii primesc în internat întreținerea întreagă: locuință, vîpt, lumină electrică, încălzit, spălat, medic, medicamente, scaldă și instrucție.

Fiecare elev intern are să aducă cu sine: una saltea pentru paie, 2 cearșafuri de pat, plapomă, 2 cearșafuri de plapomă, 2 perine și vestimentele trebuincioase, despre cari va face inventar în două exemplare. În albituri să fie cusut cu fir întreg numele.

Internatul își rezervă dreptul de a pretinde o anumită cantitate de alimente în taxa de întreținere.

Acei elevi, cari în decurs de 8 zile după expirarea terminului pentru solvarea ratelor, nu și-au achitat taxele, vor fi exclusi din internat, iar aceia cari fără motiv acceptabil vor părăsi internatul în decursul anului, vor avea să desdauneze internatul cu câte 40 cor. pentru fiecare lună ce mai este din anul școlar.

Se observă că vor avea să petitioneze pentru primire și acei elevi cari au fost așezăți în internat în anul trecut.

Oradea-mare, la 5/18 Iulie 1918.

Consistoriul episcopal gr.-or. român.

Nr. 197/1918.

(162) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacanță de învățător la școala noastră confesională din Blajfalău de sus în protopresbiteratul Bistriței, prin aceasta se publică concurs cu termin de 25 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sănătos:

a) Salar fundamental de 1200 cor. plătit în rate lunare anticipative din cassa bisericii;

b) cortel în natură, grădină și un stângin de lemn de foc;

c) Pentru încălzitul și curățitul salei de învățământ se îngrijește parohia.

Reflectanții calificați își vor înainta cererile de concurs documentate după regulament la oficiul protopresbiteral ort. rom. din Bistrița—Beszterce și li se dă voia a se prezenta și în comună pentru a se face cunoșcuți.

Alesul va fi îndatorit a instruă elevii în cântările bisericești liturgice și a-i conduce în Dumineci și sărbători la biserică.

Bistrița, 29 Iunie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. în conțelegeră cu comitetul parohial.

Gregoriu Pleșotu,
protopop.

(161) 2—3

Concurs

Precum se vede din concluzul comitetului parohial din ședință sa ordinară ținută în Băcia la 1/14 Iulie 1918, comuna bisericească Băcia, având trebuință de un cantor bisericesc diplomat, care să conducă regulat strana și cântările liturgice și să aibă și cunoștință tehnemică a tipicului bisericesc la utrenie și Sfâta liturghie, prin aceasta se publică concurs în «Telegraful Român» cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Redactor responsabil Dr. Gheorghe Comșa.

Salarul impreunat cu acest post de cantor sistematizat e 200 coroane, salar fix plătit din cassa bisericii; 50 cor. remunerare dela preotul actual și local, drept relut de prescuri, și alte venite stolare în cvota de $1\frac{1}{4}$ din venitul preotului.

Concurenții vor avea a-și înainta rugările accludând atestatul școlar, diploma de cantor și atestat de botez oficiului parohial ort. rom. din Băcia, având a se prezenta în vre-o Dumineacă sau sărbătoare la biserică de aici pentru cunoștință, și arătarea dexterității lor în cântări și tipic. Cei ce vor fi dexteri în cântarea irmoaselor și vor putea forma cu tinerimea cor în 2 voci, vor fi preferați și se vor putea bucura de un onorar de 50 cor. pe an plătit din casseta parohului.

Cvartir liber vor avea din partea comunei bisericești.

Băcia, la 1/14 Iulie 1918.

Ioan Stăngu,
paroh președ.

Ioan Pop,
notar.

Nr. 190/1918. Of. prot. (159) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător dela școala elementară confesională gr.-or. română din Poiana-Blenchi prin aceasta se publică concurs cu termin de 20 zile dela prima publicare în ziarul «Tel. Român».

Dotația: 240 cor. din repartiție dela popor, iar restul din ajutor de stat, acordat prin rescriptul ministerial din 11 Ianuarie 1917 Nr. 71275/916 și uzat deja de învățătorul definitiv anterior. Locuință și grădină în natură.

Alesul este obligat a provedea învățământul și în școala de repetiție și a cântări cu elevii în Dumineci și sărbători la biserică cântările și răspunsurile liturgice.

Concurenții au a-și așterne rugările concursuale la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis, indicat mai sus, și a se prezenta în parohie la biserică pentru a cântări și a se face cunoșcuți poporului.

Deș, 30 Iunie 1918.

Oficiul protopresbiteral al tractului ort. rom. Deș în conțelegeră cu comitetul parohial competent.

Teodor Hermann,
protopresbiter.

ESTE CLAR DEPLIN

că o damă cultă nu poate întrebui să crește Diana și crește Diana.

Doză de probă . . . 3— K
Doză mare 6— K

De vânzare pretutindeni!

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidicezane a apărut :

Manual de cântări bisericești
sau

Octoihul mic

care cuprinde: Rânduiala Vecernie, Utrenie și a Liturghiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polileul, Pripelele, Catavasile, Irmoasele, Svetilene și a.

Se afilă în depozit spre vânzare la „Librăria Arhidicezană”.

Prețul unui exemplar :

Legătură simplă Cor. 5-50, plus porto postal recomandat 70 fileri. — Legătură imitație de piele Cor. 7-50, plus porto postal recomandat 70 fileri.

Revânzătorilor li se dă 10% rabat.

Hallo!

Negustori și Doamne!

Lipsa de **oțet** este înălțătură prin rețeta deplin probată a doctorului **Berdauer**. Cheltuielile pentru a prepara un litru fac 20 fileri. Contra unei mărci poștale de 2 cor. se trimite îndată rețeta.

Reprezentantul general A. D. S.

Nagyszeben, Wintergasse 5.

(151) 5—6

La «Librăria Arhidicezană» în Sibiu : Nagyszeben se află de vânzare :

Casa dela Jerihon

omilii și evanđeile bisericești de

Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Cor. 7 + porto recom. 50 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidicezană din Nagyszeben—Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe

Intocmit pentru trebuințele preoților români și ale elevilor seminarial

de

Aurel Popoviciu,
dăhovnic-econom seminarial, Instructor de cântări bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidicezan prin decisul din 21/VII 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 cor.
plus 50 fili. porto, recomandat.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidicezană, din Sibiu-Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul,

idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Prețul unui exemplar e 1 Cor., cu porto postal, 1 Cor. 15 fil.

„Biblioteca Șaguna”

Redactată de Dr. I. Lupaș, Săliște.

Nr. 16—36.

Mângăiați poporul!

Cuvântări bisericești

de

Dr. Ioan Lupaș

și alții preoți din protopopiatul Săliștei.

Se afilă de vânzare la Librăria Arhidicezană în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul unui exemplar: Broșat cor. 2-50, legat cor. 3—, porto 20 fileri.

La «Librăria Arhidicezană» în Sibiu—Nagyszeben, se află de vânzare :

Biserica catedrală

dela

Mitropolia ortodoxă română în Sibiu.

Istoricul zidirii (1857—1906)

de

Dr. Ilarion Pușcariu,
Dr. E. Miron Cristea și Mateiu Volceanu.

Cu 24 ilustrații și 3 faesiimile.

Prețul 4 cor., plus 60 fil. porto recomandat.

In editura «Librăriei arhidicezane» din Sibiu—Nagyszeben a apărut și se află de vânzare

Apostolul

care cuprinde

Faptele și epistolele Sfintilor Apostoli.

Tipărit în zilele Preainătalui împărat și Rege Carol al IV-lea, cu binecuvântarea Înaltei Preașfătăritului Domn Vasile, Arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Mitropolit al Românilor de religiunea greco-orientală din Ungaria și Transilvania, consilier intim de stat al Maiestății Sale ces. și reg.

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă K 15—, plus porto postal K 3—. Legătură imitație de piele K 20—, plus porto postal K 3—.

Revânzătorilor li se dă 10% rabat.

La «Librăria Arhidicezană» în Sibiu—Nagyszeben se află de vânzare :

Seminte din agrul lui Cristos

cuvântări bisericești pe toate Duminele și sărbătoarele de peste an, precum și la casuale bisericești, publice și private

de

Zacharia Boiu, fost asesor const., etc.

Tomul I: Cuvântări la Duminele de peste an. Cuvântări la praznicele și sărbătoarele bisericești.

Cuvântări bisericești la înmormântări, parastase și alte festivități funebrale.

Tomul III: Adaus de texturi biblice pentru cuvântări funebrale.

Cuvântări funebrale și memoriale.

Prețul: de fiecare tom 3 coroane plus porto postal 3 coroane.

In editura comisiunii administrative a tipografiei arhidicezane, în traducere românească, făcută de dl T. V. Păcăiană